

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Årsmelding og regnskap 2009

Omsetningsrådet

Innholdsfortegnelse

LEIAREN HAR ORDET.....	3
OMSETNINGSLOVEN OG MARKEDSREGULERING.....	4
OMSETNINGSRÅDETS NØKKELTALL 2009.....	8
MELK.....	11
KJØTT.....	14
FJØRFE.....	18
HAGEBRUKSPRODUKTER OG POTETER.....	21
KORN.....	24
PELSDYR.....	26
REGNSKAP FOR OMSETNINGSAVGIFTENE 2009.....	28
NOTER TIL REGNSKAP FOR OMSETNINGSAVGIFTENE.....	30
REVISJONSBERETNING.....	33
OVERSIKT OVER REGELVERK KNYTTET TIL MARKEDSREGULERING (PER 31.12.2009).....	34

Forsidebilde: Colourbox.com. Øvrige foto: SLF s. 2, 6, 21, 29, 30. Colourbox s. 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 25, 28, 33, 34, 35. Opplysningskontoret for Meieriprodukter (melk.no) s. 11, 13. Opplysningskontoret for egg og kjøtt (matprat.no) s. 16, 17. Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt (egg.no) s. 19. Opplysningskontoret for frukt og grønt (frukt.no) s. 23. Opplysningskontoret for brød og korn (brodogkorn.no) s. 24. Norges pelsdyrslag (norpels.no) s. 26, 27. Nyt Norge s. 31.

Layout og grafikk: Houston911

Leiaren har ordet

Etter eit par år med ein generelt gunstig marknadssituasjon, var 2009 prega av større reguleringsutfordringar for fleire sektorar, særleg mot slutten av året. Utfordringane var størst for egg og korn, men også sviner ser igjen ut til å være på veg mot overskot. Trenden frå dei seinare åra med underdekning av kjøtt frå storfe og sau/lam vart broten i 2009, noko som i hovudsak skuldast at etterspørselen har gått noko ned.

Regulering av eggmarknaden er krevjande i den perioden vi no er inne i, m.a. grunna forbodet mot tradisjonelle bursystem som trer i kraft frå 2012. Problema i kornsektoren skuldast at soppgifter (mykotoksiner) i kornet gjer det vanskeleg for kraftfôrindustrien å nytte alt kornet. I begge desse tilfella har Omsetningsrådet funne det nødvendig å setje inn ekstraordinære tiltak for å hindre prisfall eller andre uheldige utslag for produsentane. Marknadsreguleringsystemet har den nødvendige fleksibiliteten til å handtere slike ekstraordinære situasjonar, slik at vi kan kome raskt i gang med treffsikre tiltak.

Marknadsreguleringsregimet fungerer etter formålet. Norske bønder opplever i stor grad at prisane er stabile og forutsigbare, og i tråd med det som er avtalt med staten i jordbrukstingane. Samtidig kan dei være trygge på at dei får levert varene sine, uavhengig av kvar i landet garden ligg. Mottaksplikta for marknadsregulatorane er viktig for den enkelte bonden, men er og ein sentral føresetnad for å gjennomføre landbrukspolitikken. Eg er ikkje i tvil om at systemet er medverkande til at vi i dag har jordbruk i heile landet.

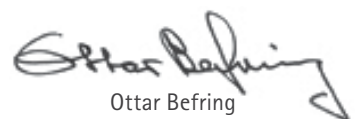
Systemet med marknadsregulator som samstundes er marknadsaktør er godt tilpassa norske tilhøve. I tillegg er det effektivt og billig. Det er bøndene sjølve som betaler for reguleringa gjennom omsetningsavgifta,

og som eigarar av samvirkeforetaka vil det være i deira interesse at reguleringa skjer til lågast mogleg kostnad.

Landbruket og matindustrien er inne i ei krevjande tid med endring og omstilling på mange område. Marknadsreguleringsystemet har vist seg å være både fleksibelt og robust, og eg er viss på at dersom alle sluttar opp om ordninga, vil det stå godt rusta også i tida framover.

Stortinget har vedteke endringar i omsetningslova frå 2010, og vi får ei lov som er betre tilpassa nye tilhøve. Eit mindre Omsetningsråd og høve til å delegere saker til sekretariatet vil bidra til å effektivisere arbeidet. Eg vil oppfordre alle i rådet til å engasjerer seg i arbeidet og være med å bidra. Det er avgjerande for at rådet skal fungere godt og for at vi skal få gjort den oppgåva vi er sette til på ein god måte.

SLF har no i ti år hatt ansvar for sekretariatet til Omsetningsrådet. Eg vil rette ei stor takk til SLF for den gode måten dei har teke vare på denne oppgåva. SLF er dyktige til å kommunisere med alle aktørane i verdikjeda, og har på ein framifrå måte lagt til rette for dei oppgåvene Omsetningsrådet skal løyse.

Ottar Befring

Omsetningsloven og markedsregulering

OMSETNINGSLOVEN

Omsetningsrådet er etter omsetningsloven ansvarlig for markedsreguleringen av jordbruksvarer. Rådet er tillagt kompetanse til å kreve inn omsetningsavgift og forvalte avgiftsmidler til reguleringsformål. Markedsreguleringens viktigste formål er å skape balanse mellom tilbud og etterspørsel av jordbruksvarer.

Omsetningsloven, lov til å fremja omsetningen av jordbruksvarer (lov av 10. juli 1936), dekker følgende vareslag:

- Kjøtt av storfe, sau, svin og fjørfe
- Melk
- Egg
- Korn og oljefrø
- Poteter, grønnsaker, frukt og bær
- Pelsdyrskinn

For matpoteter og epler kan Omsetningsrådet sette i verk avsetningstiltak som blir finansiert over jordbruksavtalen.

MARKEDSREGULERINGSORDNINGEN

Hovedformålet med markedsreguleringen er å balansere tilførselen av jordbruksråvarer til markedet. Kostnadene ved dette fordeles på all produksjon gjennom avgiftsbelegging, og ordningen blir finansiert av produsentene selv. Ved omsetning av produktene betales det inn et fast beløp per kilo eller liter i omsetningsavgift. Avgiften går inn i et fond og blir brukt til avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsarbeid. Sammen med importvernet legger markedsreguleringen grunnlaget for at produsenten skal kunne ta ut de prisene som er fremforhandlet i jordbruksforhandlingene på kjøtt av svin og sau/lam, melk, egg, korn og hagebruksprodukter. For kjøtt av storfe skal markedsreguleringen sikre et balansert marked i tråd med gjeldende landbrukspolitik.

De viktigste målsettingene for markedsreguleringen i norsk landbruk, slik de er formulert i St.meld. nr. 19 (1999–2000) om norsk landbruk og matproduksjon, er:

- Mest mulig stabile priser for produsentene, noenlunde like priser over hele landet
- Stabile avsetningsmuligheter for produsentene
- Stabile forsyninger i alle forbruksområder og til noenlunde lik pris
- Reguleringen skal bidra til at produsentene oppnår priser mest mulig i samsvar med jordbruksavtalenes forutsetninger, samtidig som prisen i markedet skal holdes på eller under avtalt nivå, som gjennomsnitt for året

AVSETNINGSTILTAK, FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Ved overproduksjon kan det bli iverksatt tiltak, kalt avsetningstiltak, for å bringe markedet i balanse igjen. Egne regelverk for hver sektor angir hvilke avsetningstiltak som kan benyttes. Er det overskudd i kjøttsektoren kan eksempelvis fryselagring av hele/halve skrotter og enkelte stykingsdeler og salg av varer til nedsatt pris være aktuelt.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er av mer forebyggende og langsiktig karakter. Faglige tiltak rettes i hovedsak mot industrien og produsentene, mens opplysningsvirksomheten har forbrukerne som målgruppe. Det er først og fremst opplysningskontorene og fagsentrene som tar seg av dette arbeidet.

For avsetningstiltak varierer utgiftene med markedssituasjonen. Betydelig overproduksjon fører til høy omsetningsavgift fordi det blir brukt mer penger på å bringe markedet i balanse. Motsatt kan omsetningsavgiften settes lavere når det ikke produseres mer enn norske forbrukere vil kjøpe. For produsenten er det viktig at det oppnås balanse mellom tilbud og etterspørsel i markedet. I sin tur gir det både best pris for varen og lavest omsetningsavgift.

OMSETNINGSRÅDET

Virksomheten til Omsetningsrådet er hjemlet i omsetningsloven – lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror. Loven angir at Omsetningsrådet skal ha 19 medlemmer og hvilke institusjoner og organisasjoner medlemmene skal representere. Omsetningsrådet er sammensatt av representanter for myndighetene, forbrukerne, faglagene, samvirkeorganisasjonene, industrien og handelen. Medlemmene, med personlige varamedlemmer, oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet (LMD). Samvirkeorganisasjonene har flertall sammen med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, med 10 av de 19 medlemmene i rådet.

Loven angir også at Omsetningsrådet skal ha et arbeidsutvalg (AU) bestående av fem medlemmer fra Omsetningsrådet.

LMD oppnevner også Tilsynsutvalget (TU). Utvalget fører kontroll med Omsetningsrådets virksomhet og regnskap, og med de virksomhetene

som mottar tilskudd fra omsetningsavgiftene og midler over jordbruksavtalen. TU har i 2009 bestått av seniorrådgiver Arne Hjulstad (leder), forskningsleder Tone Magnussen, avdelingsdirektør Johanne Kjuus og advokat Øyvind Panzer Iversen.

Statens landbruksforvaltning (SLF) er sekretariat for Omsetningsrådet og Arbeidsutvalget. Sekretariatsfunksjonen innebærer økonomiforvaltning, forberedelse av saker til møter og oppfølging av vedtak. Virksomhetslederen (adm. dir. i SLF) er den formelle sekretær for rådet, mens den daglige praktiseringen og utøvelsen av sekretariatsoppgaven er delegert til Avdeling handel og industri.

I 2009 har Omsetningsrådet hatt tre møter og behandlet 57 saker. Per 31.12.2009 bestod det av 57,9 prosent menn og 42,1 prosent kvinner.

Arbeidsutvalget har hatt 11 møter og behandlet 99 saker.

GJENNOMFØRING AV MARKEDSREGULERINGEN

Samvirkeorganisasjonene i landbruket er gitt den utøvende rollen som markedsregulator innenfor hovedproduksjonene. Unntaket er hagebrukssektoren som ikke har markedsregulator. Markedsregulator har den utøvende funksjonen i markedsreguleringen gjennom å foreslå og gjennomføre reguleringstiltak. Dette skjer i samsvar med regelverket som er fastsatt og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsregulator får dekning for kostnadene ved de enkelte tiltakene i henhold til regelverket. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd administrerer avsetningstiltak i hagebrukssektoren.

Følgende samvirkeorganisasjoner er markedsregulatorer:

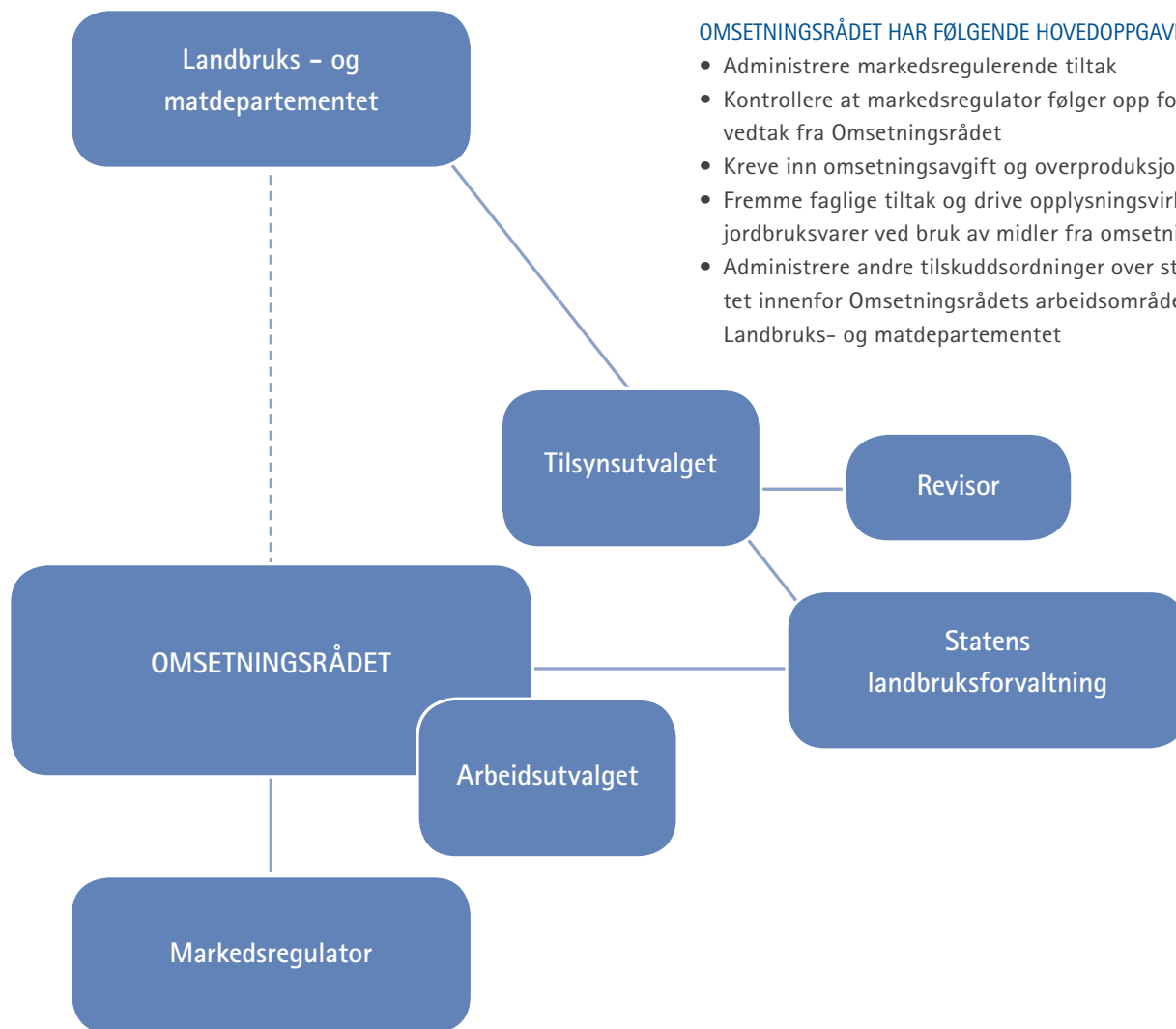
- Tine BA for melk
- Norske Felleskjøp BA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

OMSETNINGSRÅDET HAR FØLGENDE HOVEDOPPGAVER:

- Administrere markedsregulerende tiltak
- Kontrollere at markedsregulator følger opp forskrifter og vedtak fra Omsetningsrådet
- Kreve inn omsetningsavgift og overproduksjonsavgift
- Fremme faglige tiltak og drive opplysningsvirksomhet for jordbruksvarer ved bruk av midler fra omsetningsavgiftene
- Administrere andre tilskuddsordninger over statsbudsjettet innenfor Omsetningsrådets arbeidsområde på vegne av Landbruks- og matdepartementet

REGELVERKSEMDRINGER I 2009

Høsten 2008 vedtok Omsetningsrådet en omstrukturering av regelverket. Formålet med endringene var å få et regelverk som er mer i samsvar med lovtekniske prinsipper og som er lettere tilgjengelig for brukerne. Det ble også vedtatt at regelverket skal gjennomgås med tanke på å foreta innholdsmessige endringer, samt å oppnå bedre lovteknisk utføring og mer samordnet språk- og begrepsbruk. I løpet av 2009 er følgende regelverk revidert som en del av dette arbeidet:

- Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av korn (vedtatt av Omsetningsrådet 23.06.2009)
- Retningslinjer for gjennomføring av markedsregulering av epler, mat-

poteter og honning (vedtatt av Omsetningsrådet 23.06.2009)

- Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter (vedtatt av Omsetningsrådet 1.12.2009).

ENDRINGER I OMSETNINGSLOVEN FRA 2010

Stortinget vedtok 19. juni 2009 endringer i omsetningsloven. Endringene innebar at Omsetningsrådet reduseres fra 19 til 11 medlemmer og at lovpålegget om å ha et arbeidsutvalg oppheves. Rådet gis også hjemmel til å kunne delegerer saker som ikke er av prinsipiell art til sitt sekretariat. Tilsynsutvalget for rådet ble også opphevet. Endringene trådte i kraft fra 1. januar 2010.

OMSETNINGSRÅDET HAR HATT FØLGENDE SAMMENSETNING:

Organisasjon	Fast medlem	Varamedlem	Oppnevnt i perioden
Landbruks- og matdepartementet	Ottar Befring (leder)	Anne Kathrine Fossum	2008–2012
Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet	Steinar Hauge	Elena Bråten (1.1.–19.3.) Vibeke Andersen (20.3.–31.12.)	2008–2012
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Elisabeth Varland	Kjersti Larssen	2006–2010
Norges Bondelag	Pål Haugstad (1.1.–13.8.) Nils T. Bjørke (14.8.–31.12.)	Harald Milli (1.1.–13.8.) Per Gunnar Skorge (14.8.–31.12.)	2008–2012
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Ole-Anton Teigen	Odd Grøstad (1.1.–12.11.) Modulf Aukan (13.11.–31.12.)	2006–2010
Nortura SA	Sveinung Svebestad	Einar Høstbjør	2008–2012
Nortura SA	Kari Redse Håskjold	Kjersti Hoff	2006–2010
Tine BA	Fredmund Sandvik	Ingunn Sognnes	2008–2012
Hoff Norske Potetindustrier SA	Espen Christophersen	Thor Johannes Rogneby (15.1.–31.12.)	2006–2010
A.L Gartnerhallen	Kirsten Ravnsborg Justad	Simon Helge Dahl	2008–2012
Norges Pelsdyrslag	Jørånd Ødegård Lunde	Bertran Trane Skadsem	2006–2010
Forbrukerrådet	Hege Thorkildsen	Audun Skeidsvoll	2008–2012
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	Grete Andreassen	Kjell Mjaatvedt	2006–2010
HSH	Sigrid Helland	Harald Jachwitz Andersen	2008–2012
Coop Norge SA	Øyvind Bergstrøm	Hege Berg-Knutsen	2006–2010
Norsk Landbrukssamvirke	Eugen Tømte (14.9.–31.12.)	Eugen Tømte (1.1.–13.9.) Marthe Bay Haugen (14.9.–31.12.)	2006–2010
Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund Meieribransjens Landsforbund Norges Frukt- og Grønnsakgrossisters Forbund	Bjørn-Ole Juul-Hansen (1.1.–30.4.) Dag Henning Reksnes (1.1.–31.12.)	Oddmund Østebø	2008–2012
Norske Felleskjøp BA	Steinar Dvergsdal	Oddveig Gikling-Bjørnå	2008–2012
Norkorn	Gro Bakken	Arvid Bratlie	2008–2012

ARBEIDSUTVALGET HAR HATT FØLGENDE SAMMENSETNING:

Landbruks- og matdepartementet	Ottar Befring (leder)	Anne Kathrine Fossum	2008–2012
Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet	Steinar Hauge (nestleder)	Elena Bråten (1.1.–19.3.) Vibeke Andersen (20.3.–31.12.)	2008–2012
Norges Bondelag	Pål Haugstad (1.1.–13.8.) Nils T. Bjørke (14.8.–31.12.)	Harald Milli (1.1.–13.8.) Per Gunnar Skorge (14.8.–31.12.)	2008–2012
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Ole-Anton Teigen	Odd Grøstad (1.1.–12.11.) Modulf Aukan (13.11.–31.12.)	2006–2010
Omsetningsorganisasjonene	Fredmund Sandvik	Sveinung Svebestad	2008–2010

Omsetningsrådets nøkkeltall 2009

OVERSIKT OVER INNKOMNE MIDLER, BRUK OG ÅRSRESULTAT

Omsetningsrådet forvalter midler fra omsetningsavgiftene, overproduksjonsavgift på melk og midler fra jordbruksavtalen.

INNKOMNE MIDLER

Det er i 2009 bokført 430 945 513 kroner i inntekter til fondet inklusive tap på krav som utgjør 3 853 985 kroner. Omsetningsavgiften for de avgiftsbelagte produktene utgjør 425 609 721 kroner. I dette beløpet er medregnet 10 000 000 kroner overført fra jordbruksavtalen som kollektivt dekket omsetningsavgift på hagebruksprodukter, samt 3 900 000 kroner til avsetningstiltak i hagebrukssektoren. Videre er overproduksjonsavgift på melk bokført med 62 936 352 kroner og standardisert erstatning for fjørfe/kjøtt 1 616 780 kroner.

INNKOMNE MIDLER, BRUK OG ÅRSRESULTAT 2009

	Tusen kr
Fond per 01.01.	481 103
Omsetningsavgifter	421 756
Finansinntekter	9 190
Inntekter	430 946
Avsetningstiltak	292 715
Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	213 166
Administrasjon sekretariatet	11 432
Administrasjon kvoteordningen for melk	8 300
Utgifter	525 613
Fond per 31.12.	386 435
Årsresultat	-94 668

OMSETNINGSAVGIFTENE

Det ilegges omsetningsavgift på alle jordbruksvarene, med unntak av matpotet og hagebruksprodukter som dekkes kollektivt over jordbruksavtalen. Omsetningsavgiftene blir innbetalt av produsentene når de selger sine produkter. Avgiften blir brukt til finansiering av avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Avgiftene fastsettes vanligvis ved årsskiftet, men vurderes løpende gjennom året i forhold til markedsituasjonen.

Unntaket er kornsektoren, der omsetningsavgiften følger avtaleåret, som går fra 1. juli til 30. juni. Ved endringer i løpet av året er prosessen den samme som framstilt under. Omsetningsavgiften på kjøtt fra svin, sau/lam og storfe, samt avgiften på korn, fastsettes av LMD som maksimalsatser. Innenfor denne øvre grensen kan Omsetningsrådets arbeidsutvalg endre avgiften gjennom året ved behov, jf. tabellen nedenfor.

OMSETNINGSAVGIFTEN 2009 – ENDRINGER GJENNOM ÅRET

kr per liter eller kg

Produkt	Maksimalsatser	Per 01.01.2009	Per 01.07.2009	Per 03.08.2009	Per 28.09.2009	Per 02.11.2009
FJØRFE						
Egg		0,60				
Kalkun		0,14				
Kylling		0,14				
KJØTT						
Sau	2,00	1,10				
Lam	2,00	1,10			2,00	
Storfe	0,95	0,20		0,90		0,20
Svinekjøtt	1,40	0,60				
Purke/råne	1,40	0,50				
KORN						
Korn ¹⁾	0,05	0,02	0,01			
Oljefrø	0,05	0,02	0,01			
Erter, lupiner og åkerbønner	0,05	0,02	0,01			
MELK						
Kumelk		0,10	0,09			
Geitemelk		0,10	0,09			
PELSDYRSKINN						
Pelsdyrskinn ²⁾		1 %				

1) Maksimalsatser for korn var 4 øre i perioden 01.01.til 01.07.2009.

2) Satsen for pelsdyrskinn er i prosent av salgsbeløpet.

FRAMGANGSMÅTEN VED AVGIFTSFASTSETTELSEN KAN FORENKLET FRAMSTILLES SLIK:

OVERPRODUKSJONSAVGIFT PÅ MELK

Avgiften belastes produsenter som produserer melk ut over tildelt kvote. Midlene fra avgiften føres til fondet for omsetningsavgift på melk. Overproduksjonsavgiften på ku- og geitemelk var i 2009 på 3,20 kroner per liter melk.

AVSATT OVER JORDBRUKSOPPGJØRET

Midler avsatt over underpost 70.11 Avsetningstiltak forvaltes av Omsetningsrådet. Ved jordbruksoppgjøret 2009 ble det avsatt følgende beløp for de ulike tiltakene:

Tiltak	Bevilgning 2009 mill. kroner
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	10,0
Avsetningstiltak hagebruk og potet	3,9
Sum	13,9

BRUK AV MIDLER I 2009

Avsetningstiltak settes i verk for å utjevne svingninger i produksjon og etterspørsel slik at tilbudet av jordbruksvarer til enhver tid, og i alle deler av landet, samsvarer best mulig med etterspørselen. Formålet med avsetningstiltakene er i første rekke å sikre stabile priser.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet har til hensikt å fremme omsetningen av norske jordbruksvarer. Virkemidlene er kvalitetsfremmende tiltak rettet mot produksjonsleddene og gjennom kommunikasjon mot blant annet forbrukere, institusjoner, skoler og varehandelen.

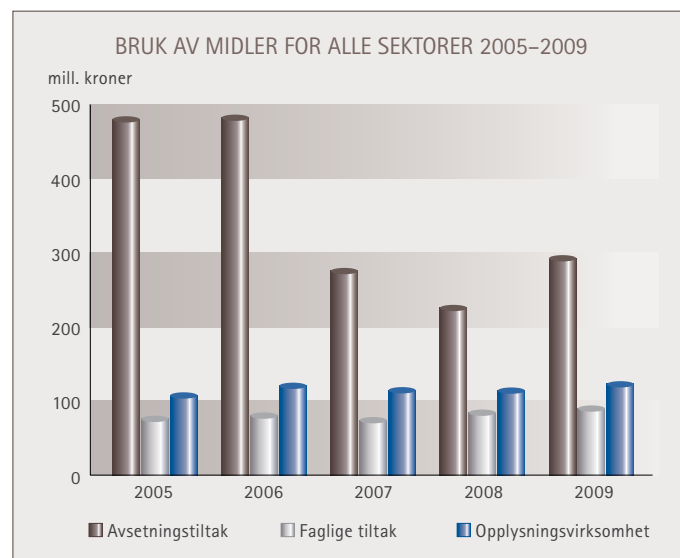
ÅRSRESULTAT

Omsetningsrådets virksomhet har et resultat i 2009 på -94,7 mill. kroner. Resultatet er ført til fratrukk på fondskapitalen, slik at denne er endret tilsvarende fra 481,1 til 386,4 mill. kroner.

Årsregnskapet med noter gir en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten og av dens økonomiske stilling. Det bekreftes at forutsetningene for fortsatt drift er til stede. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

FORBRUKET AV MIDLER I MILL. KRONER, SAMMENDRAG

	Avsetnings- tiltak	Faglige tiltak	Opplysnings- virksomhet	Sum
Melk og melke- produkter	142,7	8,6	29,2	180,5
Kjøtt	70,8	70,5	62,4	203,8
Hagebruk	16,6	1,4	8,9	26,9
Egg	27,0	3,1	8,6	38,7
Fjorfekjøtt	0	4,4	11,8	16,2
Korn	35,6	0	2,4	38,0
Pelsdyr	0	1,8	0	1,8
Sum alle sektorer	292,7	89,8	123,3	505,8

Bruk av midler for alle sektorer fordelt på hhv. avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for perioden 2005–2009 (løpende kroner).

Melk

MARKEDSSITUASJONEN

I 2009 ble det levert 1 502 mill. liter kumelk mot 1 526 mill. liter i 2008. Det vil si at det har vært en reduksjon på 24 mill. liter, eller 1,6 prosent.

Kvoteariet 2009/2010 startet 1. mars 2009 og varer frem til 1. mars 2010. Kumelkkvotene ble beholdt uendret fra kvoteariet 2008/2009. Dessuten kunne melkebøndene også for kvoteariet 2009/2010 produsere inntil to prosent over kvoten uten å bli ilagt overproduksjonsavgift på dette volumet, slik det var for kvoteariet 2008/2009.

Det ble levert 19,9 mill. liter geitemelk i 2009. Det er en økning på 0,5 mill liter fra 2008. Kvoteariet for geitemelk følger kalenderåret, og forholdstallet for geitemelk ble satt til 1,01 for kvoteariet 2009.

Prisuttak i forhold til forutsetningene i jordbruksavtalen var for avtaleåret 2008/2009 på 4,11 kroner per liter for første halvår i avtaleåret, tilsvarende målpris. I andre halvdel av avtaleåret økte målprisen til 4,41 kroner per liter. Veid akkumulert noteringspris var 4,32 kroner per liter, som var 9 øre under målpris. For første halvår i avtaleåret 2009/2010 var prisuttaket på nivå med målprisen på 4,41 kroner per liter.

OMSETNINGSAVGIFT OG OVERPRODUKSJONSAVGIFT

I 2009 ble det krevd inn 145,3 mill. kroner i omsetningsavgift og 62,9 mill. kroner i overproduksjonsavgift for melk.

Satsen for omsetningsavgiften var 10 øre per liter i første halvår og 9 øre per liter i andre halvår. Fondet for omsetningsavgift på melk var på 58,0 mill. kroner ved inngangen av året. Ved utgangen av 2009 var fondet økt til 74,7 mill. kroner.

Omsetnings- og overproduksjonsavgiften for melk ble brukt til avsetningstiltak, faglige tiltak, opplysningsarbeid og administrasjon i Tine BA og SLF. I tillegg ble det brukt 1,2 mill. kroner til kostnader knyttet til nytt IKT-system for kvoteordningen for melk. Kostnader i forbindelse med administrasjon av melkekvoter på til sammen 8,3 mill. kroner er også dekket over omsetningsavgiften for melk.

AVSETNINGSTILTAK

Størstedelen av markedsreguleringskostnadene i meierisektoren knytter seg til reguleringseksport av smør, prisnedskrivning av skolemelk, godtgjørelse av reguleringskapasitet og transportkostnader.

I likhet med 2008 har det heller ikke i 2009 vært behov for å regulere hvitost til eksport. I 2009 utgjorde reguleringseksporten av smør (3 363,2 tonn) et pristap på 40,4 mill. kroner. Refusjonsbeløpet for smør økte med 17,1 mill. kroner sammenlignet med 2008. Den store økningen skyldtes både økt kvantum (209,8 tonn) og økt behov for prisnedskrivning, som følge av større prisforskjeller mellom verdensmarked og hjemmemarked.

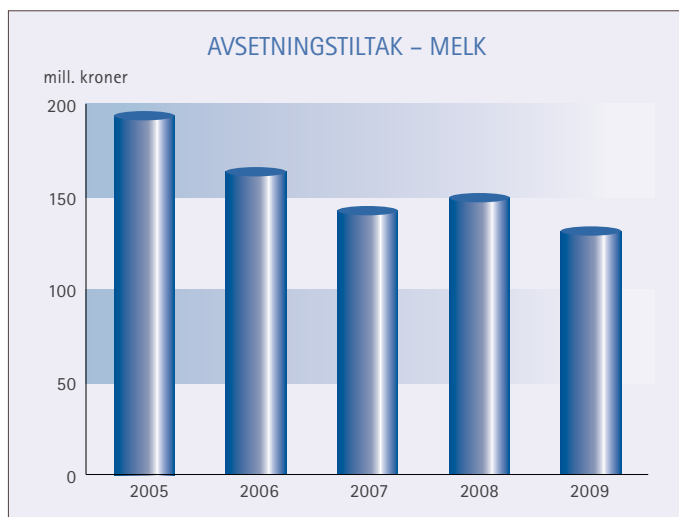

Kompensasjon for reguleringskapasitet utgjorde 25,0 mill. kroner i 2009, som er en reduksjon på 7,7 mill. kroner fra 2008. Prisnedskrivningen av skolemilk utgjorde 34,4 mill. kroner. Gjennom skolemilkordningen ble det i 2009 solgt om lag 19 mill. liter melk, mot 18,9 mill. liter året før. I tillegg til Tine BA mottok også Q-Meieriene AS omsetningsavgiftsmidler for leveranser av skolemilk i 2009.

Innenlandske prisnedskrivningstiltak består av skummetmelkpulver til fôr, geitemilk til fôr, kasein, salg til spesialmarkeder og smørølje til margarinindustrien. I 2009 ble det brukt til sammen 17,1 mill. kroner på disse tiltakene, mot 18,3 mill. kroner i 2008. Netto har Tine hatt en prisgevinst ved reguleringslagring i 2009 på 5,5 mill. kroner, som godskrives fondet for omsetningsavgift på melk. Prisgevinsten fremkommer ved en økning i priser og endring av kalkyler.

Diagrammet nedenfor viser utviklingen i bruk av omsetningsavgiftsmidler til markedsregulering av melk i mill. kroner i perioden 2005–2009. Tallene viser regnskapsførte kostnader.

Samlet regnskap for markedsreguleringen i melkesektoren i 2009:

AVSETNINGSTILTAK – MELK, 2009

	Kroner
Prisnedskrivning av skolemilk	34 357 841
Reguleringskapasitet	24 959 000
Reguleringstransport	11 788 903
Reguleringseksport av smør	40 410 536
Lagringskostnader	8 474 362
Prisnedskrivning av kasein *)	6 414 757
Salg til spesialmarkeder	6 436 914
Prisnedskrivning av smørølje	3 026 313
Geitemilk til fôr	1 257 224
Pristap/prisgevinst	-5 466 217
Renteoppgjør	-337 219
Korrigerende utbetalt kompensasjon **)	-363 152
Markedsregulator administrasjonskostnader	11 756 880
Sum reguleringsutgifter	130 959 262
Sum	142 716 142
Herav dekket over omsetningsavgiften	142 716 142

*) inkludert korleksjon på 178 028 kroner

***) korleksjon fra 2008 som ligger i regnskapet for 2009

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

FAGLIGE TILTAK

I 2009 fikk Geno støtte til avsarbeid fra omsetningsavgiften på melk. Støtten fra Omsetningsrådet var på til sammen 9,3 mill. kroner, hvorav 6,5 mill. kroner er finansiert over omsetningsavgiften på melk.

De øvrige utbetalingene til faglige tiltak var 1 450 000 kroner til avsarbeid i regi av Norsk Sau og Geit (NSG) og 613 000 kroner til prosjektet "Mikrofiltrering av geitemelk" ved Tines FoU-avdeling.

Samlet tilskudd til faglige tiltak finansiert over omsetningsavgiften på melk var på 8 563 000 kroner.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Det ble i 2009 gitt tilskudd til opplysningsvirksomhet for melk til Opplysningskontoret for Meieriprodukter, samt til opplysningsvirksomhet i regi av KSL Matmerk. I 2009 ble det anvendt totalt 29 253 000 kroner til formålet. Beløpet fordeler seg som vist i tabellen nedenfor:

	Kroner
Opplysningskontoret for Meieriprodukter	25 453 000
KSL Matmerk, Nyt Norge	2 800 000
KSL Matmerk, Økologisk mat	1 000 000
Opplysningsvirksomhet totalt	29 253 000

KSL Matmerk brukte i 2009 totalt 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologisk mat. Fondet for omsetningsavgift for melk bidro med 1,0 mill. kroner til aktiviteten.

Videre ble det i 2009 anvendt totalt 7,0 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. Fondet for omsetningsavgift for melk bidro med 2,8 mill. kroner til aktiviteten.

Opplysningskontoret for Meieriprodukter (melk.no) driver merkevare-nøytral informasjonsvirksomhet på vegne av aktørene i meieribransjen. Formålet er å øke kunnskapen om og fremme forbruket av meieriprodukter. Virksomheten finansieres av midler over omsetningsavgiften, og det ble bevilget 25 453 000 kroner i 2009.

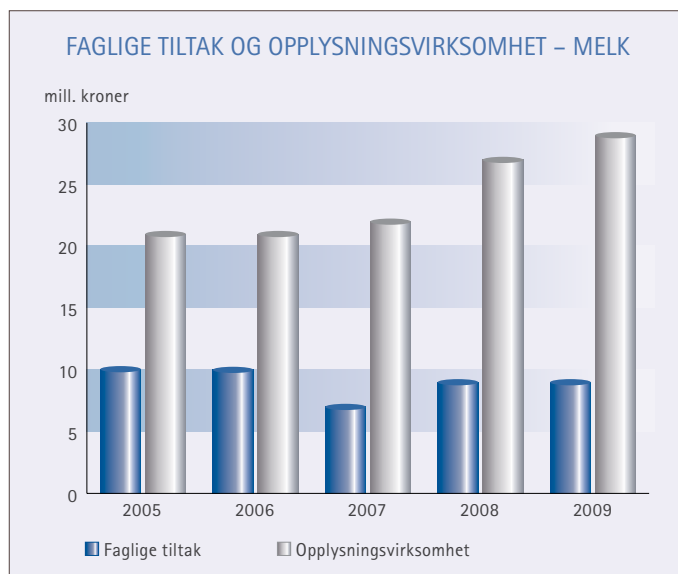
For nærmere informasjon om opplysningsvirksomheten vises det til Opplysningskontoret for Meieriprodukters hjemmeside, melk.no.

OPPLYSNINGSKONTORET FOR MEIERIPRODUKTER, 2009*

	Kroner
Reklameaktiviteter	10 723 904
Brosjyrer	1 995 813
Informasjonsarbeid mot nøkkelmålgrupper	1 255 424
Presse	1 608 568
Fellestiltak i landbruket	236 023
Markedsanalyse	681 464
Webutvikling	961 240
Skole	385 966
Sum markesaktiviteter	17 848 402
Sum personal- og driftskostnader	8 259 551
Opplysningskontoret totalt	26 107 953

*Tabellen viser regnskapstall. Opplysningskontoret for Meieriprodukter hadde i 2009 et overforbruk i forhold til bevilgningen fra Omsetningsrådet.

Diagrammet nedenfor viser bruk av omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 2005–2009. Økningen i bruk av midler til opplysningsvirksomhet i 2009 skyldes først og fremst bruk av midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge, samt om lag en dobling av forbruk til generisk markedsføring av økologisk mat.

Kjøtt

MARKEDSSITUASJONEN

Ved inngangen til året var det forventet underdekning av både storfe- og lammekjøtt. Utover høsten førte en nedgang i salget av storfe kjøtt til at situasjonen snudde fra underskudd til overskudd og lagerbygging mot slutten av året. Markedet for lammekjøtt endret seg også i løpet av året pga. lavere salg, og kom ut i relativt god balanse. Importbehovet som har preget markedet for storfe- og lammekjøtt i de to foregående årene er dermed dempet. Markedet for svinekjøtt var preget av noe overskudd i store deler av året. Produksjonen av svinekjøtt har hatt en betydelig økning de siste årene, og veksten fortsatte i 2009.

Avtaleåret 2007/2008 endte med overnotering for alle kjøttslagene i forhold til prisene i jordbruksavtalen, noe som førte til at markedsregulator måtte forholde seg til styringspriser for avtaleåret 2008/2009. Styringsprisene lå 9 øre per kg under målpris for storfe, 3 øre per kg under målpris for svin og 6 øre per kg under målpris for sau/lam. For avtaleåret 2008/2009 ble prisuttak i forhold til styringsprisen 25 øre per kg under styringsprisen for storfe, 87 øre per kg under styringsprisen for svin og 22 øre per kg under styringsprisen for sau/lam. For andre halvår 2009 var akkumulert avvik i forhold til målpris minus 25 øre per kg for svin og minus 41 øre per kg for sau/lam. Markedsordningen for storfe ble lagt om fra 1. juli 2009, se egen omtale. For andre halvår 2009 var akkumulert avvik i forhold til planlagt gjennomsnittlig engrospris minus 4 øre per kg.

OMSETNINGSAVGIFT

I 2009 ble det totalt innbetalt 137,0 mill. kroner i omsetningsavgift. Renteinntektene ble bokført med 6,4 mill. kroner. Til avsetningstiltak ble det brukt 70,8 mill. kroner, og 132,9 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Fondet for omsetningsavgift var per 31.12.2009 på 256,4 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 65,2 mill. kroner i forhold til året før.

Maksimalsatsene for 2009 ble fastsatt med bakgrunn i en forventet markedssituasjon for 2009 med underdekning for alle kjøttslagene, og for storfe og svin ble satsene holdt uendret fra 2008. For sau/lam ble maksimalsatsen hevet med 60 øre til 2 kroner per kg for 2009. Dette ble gjort for å dekke kostnader til bekjempelse av klauv sykdommen fotrâte gjennom et nasjonalt prosjekt finansiert delvis over omsetningsavgiften. Omsetningsavgiftssatsene ble ikke justert opp eller ned i løpet av 2009, selv om reguleringskostnadene ble noe høyere enn opprinnelig budsjettert.

AVSETNINGSTILTAK

Totalt ble det produsert 230 850 tonn kjøtt i 2009. Det er en reduksjon på om lag en prosent sammenliknet med foregående år. Produksjonen av storfe kjøtt var på 83 750 tonn, en reduksjon på 3,1 prosent sammenliknet med 2008. For svinekjøtt ble produksjonen 123 600 tonn, som utgjør en økning på 0,7 prosent sammenliknet med foregående år. Norskprodusert andel av svinekjøtt ser ut til å bli den høyeste siden 2001, hele 99 prosent. Produksjonen av sau/lam var på 23 500 tonn, noe som er en reduksjon på 2,6 prosent sammenliknet med 2008.

Reguleringslageret var ved inngangen til 2009 på 2 221 tonn kjøtt. Av dette var 475 tonn storfe kjøtt, 321 tonn sau/lam og 1 425 tonn svin, herav 875 tonn purke. Lageret av storfe ble tømt i løpet av et par måneder, før det igjen begynte å fylles opp på sensommeren. Ved årsskiftet var reguleringslageret av storfe på 2 150 tonn. Lageret av sau/lam ble tømt før slaktesesongen. Ved årsskiftet 2009/2010 var det 790 tonn lam på reguleringslager. Lageret av svin var redusert ned til om lag 150 tonn etter grillsesongen, for så å øke fram mot årsskiftet til 620 tonn.

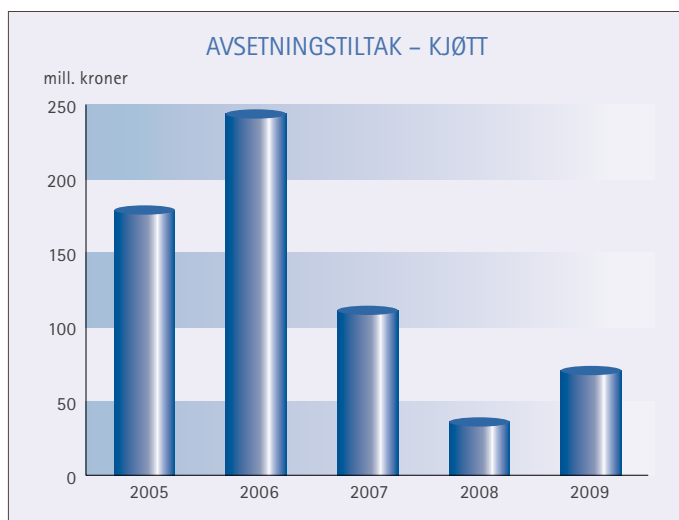
Det ble totalt importert 10 172 tonn kjøtt i 2009. Av dette utgjorde storfe 7 488 tonn, svin 1 417 tonn og sau/lam 1 267 tonn.

Markedsreguleringseksporten økte noe i forhold til de to foregående årene da eksporten var minimal. I 2009 utgjorde den 1 499 tonn svinekjøtt, herav om lag 883 tonn purke. I jordbruksoppgjøret for 2008 ble det bestemt at det fra og med 1. januar 2009 ikke lenger skulle kunne gjennomføres markedsregulerende tiltak for purke og rånekjøtt finansiert av omsetningsavgiften. Omsetningsrådets arbeidsutvalg bestemte i møte 3. november 2008 at det for kjøtt av purke innlagt på lager før 31. desember 2008 ville bli gitt dekning av kostnader i forbindelse med eksporttap og eventuelt andre avsetningstiltak på ordinær måte, med midler fra omsetningsavgiften fram til 30. juni 2009. WTO-eksportkvotene er for svin 3 791 tonn, storfe 1 497 tonn og sau/lam 681 tonn.

Det har i 2009 påløpt kostnader til avsetningstiltak primært knyttet til reguleringslagring og eksport av kjøtt. Kostnadene til markedsregulering på 70,8 mill. kroner anses å være moderate sammenliknet med tidligere år, og det har blant annet ikke vært behov for produksjonsregulerende tiltak. Markedsregulators administrasjonskostnader er redusert med 5,7 prosent sammenliknet med kostnadene i 2008. Til sammenlikning utgjorde kostnadene til avsetningstiltak i 2008 36,1 mill. kroner, noe som ble regnet som lave kostnader sammenliknet med tidligere år.

Diagrammet over viser bruk av midler fra omsetningsavgiften til avsetningstiltak for kjøtt i perioden 2005–2009.

AVSETNINGSTILTAK – KJØTT, 2009

	Kroner
Innfrysing	11 499 390
Fryselagring	6 687 685
Omsetningsgodtgjørelser til slakteriene	340 862
Frakter	7 730 734
Renter øvrige	653 089
Frysefradrag	5 776 276
Eksporttap	30 046 840
Pallehold	720 724
Pristap/prisgevinst	-4 355 419
Rabatter	267 863
Markedsregulators administrasjonskostnader	11 455 571
Totale avsetningskostnader	70 823 614

ENDRING AV MARKEDSORDNINGEN FOR STORFE

I jordbruksoppgjøret 2009 ble markedsordningen for storfe endret med virkning fra 1. juli 2009. Den viktigste endringen var at det ikke lenger fastsettes målpris for storfe. I jordbruksoppgjøret fastsettes øvre prisgrense på grunnlag av noteringspris siste periode, så fremt det har vært et marked i balanse. Nortura, som markedsregulator, fastsetter planlagt gjennomsnittlig engrospris for halvåret og tilhørende prisløype. Noteringsprisen skal ikke overstige gjennomsnittlig engrospris for perioden. Det ble innført kvantumsbegrensning på reguleringslager. Omsetningsrådet har fastsatt årlig kvantum for innlegg av storfekjøtt på reguleringslager til 2 500 tonn. Eksport er kun aktuelt ved alvorlige markedsforstyrrelser, og da etter forhåndsgodkjenning fra Omsetningsrådet.

TILBAKEBETALING AV INVESTERINGSTILSKUDD TIL REGULERINGSANLEGG

Omsetningsrådet vedtok i 2009 at Nortura skal tilbakebetale 2 025 000 kroner av investeringstilskudd som er stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til anlegget i Mosjøen. Reguleringsvirksomheten i Mosjøen ble avvirket i 2008.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

FAGLIGE TILTAK

Over faglige tiltak for kjøtt gis det tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid i regi av avlsorganisasjoner og andre, samt til Animalia. Animalia er et av Norges ledende fag- og utviklingsmiljøer innen kjøtt- og eggproduksjon. Animalia arbeider langs hele verdikjeden fra dyreavl og dyrehelse, via dyretransport og slaktning til skjæring, foredling og prosess.

Regnskapet for faglige tiltak for kjøtt for 2009 viser at den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten beløp seg til 70,5 mill. kroner.

FAGLIGE TILTAK – KJØTT, 2009

	Kroner
Støtte til kvalitets- og avlsarbeid	19 045 764
Kjøttbransjens Elitelag	500 000
Sum støtte til kvalitets- og avlsarbeid	19 545 764
Helsetjenesten for svin	3 515 478
Helsetjenesten for sau	1 500 455
Husdyrkontrollen, drift	3 844 359
Husdyrkontrollen, utvikling	4 945 152
KOORIMP (Husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import)	712 793
Forsøkskjæring og analyse	2 852 443
Klassifisering	5 218 905
Fagsenteret for øvrig (kjøtt)	15 570 549
Ekstra FoU-satsing	500 000
Sum Animalia avd. kjøtt	38 660 134
Tilleggsbevilgning	12 289 651
Totalt faglige tiltak kjøtt	70 495 549

Støtte til kvalitets- og avlsarbeid i 2009 var på 19,5 mill. kroner. Av dette fikk Norsvin 10,1 mill. kroner som ble benyttet til gjennomføring av avlsarbeidet. Geno fikk i 2009 2,8 mill. kroner til avlsarbeid på NRF, gamle norske storfe og kjøttfe.

I 2008 ble den smittsomme klauvsykdommen fotråte påvist i norske sauebesetninger etter å ha vært antatt utryddet i Norge i 60 år. Det ble igangsatt et nasjonalt fotråteprosjekt ledet av Animalia. Omsetningsrådet vedtok en ekstrabevilgning til prosjektet i 2009 på 12 289 651 kroner.

Utenom ekstrabevilgningen var de totale bruttokostnader for Animalias avdeling for kjøtt i 2009 på 52,2 mill. kroner. Omsetningsavgiftsmidler finansierte 38,7 mill. kroner av denne avdelingens aktiviteter, mens øvrige 13,6 mill. kroner ble finansiert gjennom annen inntekt; forskningsprosjekter, oppdrag, kurs, salg av materiell m.m. For nærmere opplysninger om Animalias virksomhet henvises det til egne årsmeldinger på Animalias nettsider.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Over opplysningsvirksomhet for kjøtt ble det i 2009 gitt tilskudd til Opplysningskontoret for kjøtt (OFK), samt opplysningsvirksomhet i regi av KSL Matmerk. Det ble anvendt totalt 62 440 333 kroner til formålet.

Beløpet fordeler seg på følgende hovedposter:

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET – KJØTT, 2009

	Kroner
Lønn og sosiale kostnader	9 424 310
Driftskostnader	2 833 237
Generisk markedsføring	20 434 092
Markedsføring bransje og handel	3 171 129
Informasjons-/pressearbeid	3 301 248
Ernæring, helse – holdningsskapende arbeid	6 464 184
Utredning	2 490 544
Kompetanseutvikling	529 716
Interaktive kanaler	9 991 874
Sum Opplysningskontoret for kjøtt	58 640 333
KSL Matmerk – generisk markedsføring økologisk	1 000 000
KSL Matmerk – Nyt Norge	2 800 000
Sum opplysningsvirksomhet for kjøtt	62 440 333

Opgaven til Opplysningskontoret for kjøtt er å drive forbrukerrettet, merkenøytral opplysnings- og informasjonsvirksomhet om kjøtt på vegne av aktørene i bransjen. Virksomheten finansieres i sin helhet av midler fra omsetningsavgiften. I 2009 ble det anvendt 58,6 mill. kroner til dette formålet.

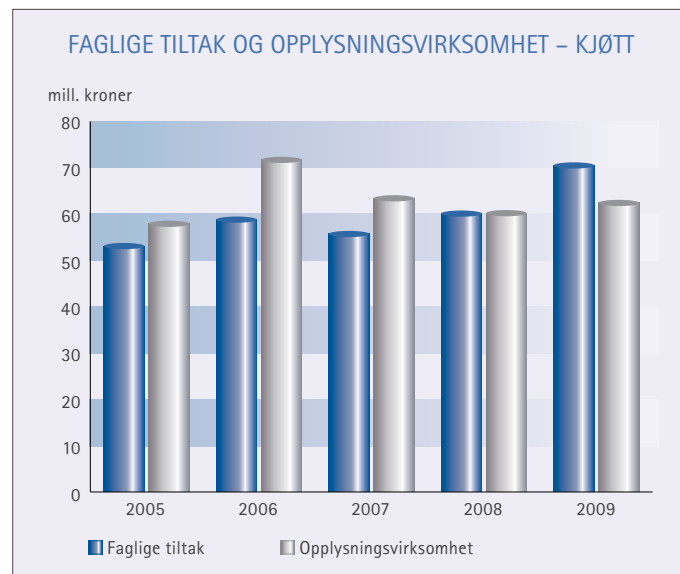
Opplysningskontoret for kjøtt satset også i 2009 på MatPrat som kommunikasjonskonseptet utad. Innenfor matpratkonseptet ble det gjennomført kampanjer innen profilområdene Sunn Matprat, Rask Matprat, Grillmat, Lammekjøtt og Julemat. Den digitale MatPrat-kokeboken og en applikasjon for MatPrat på iPhone ble lansert i 2009.

For nærmere opplysninger om Opplysningskontoret for kjøtt sin virksomhet henvises det til egen hjemmeside, matprat.no.

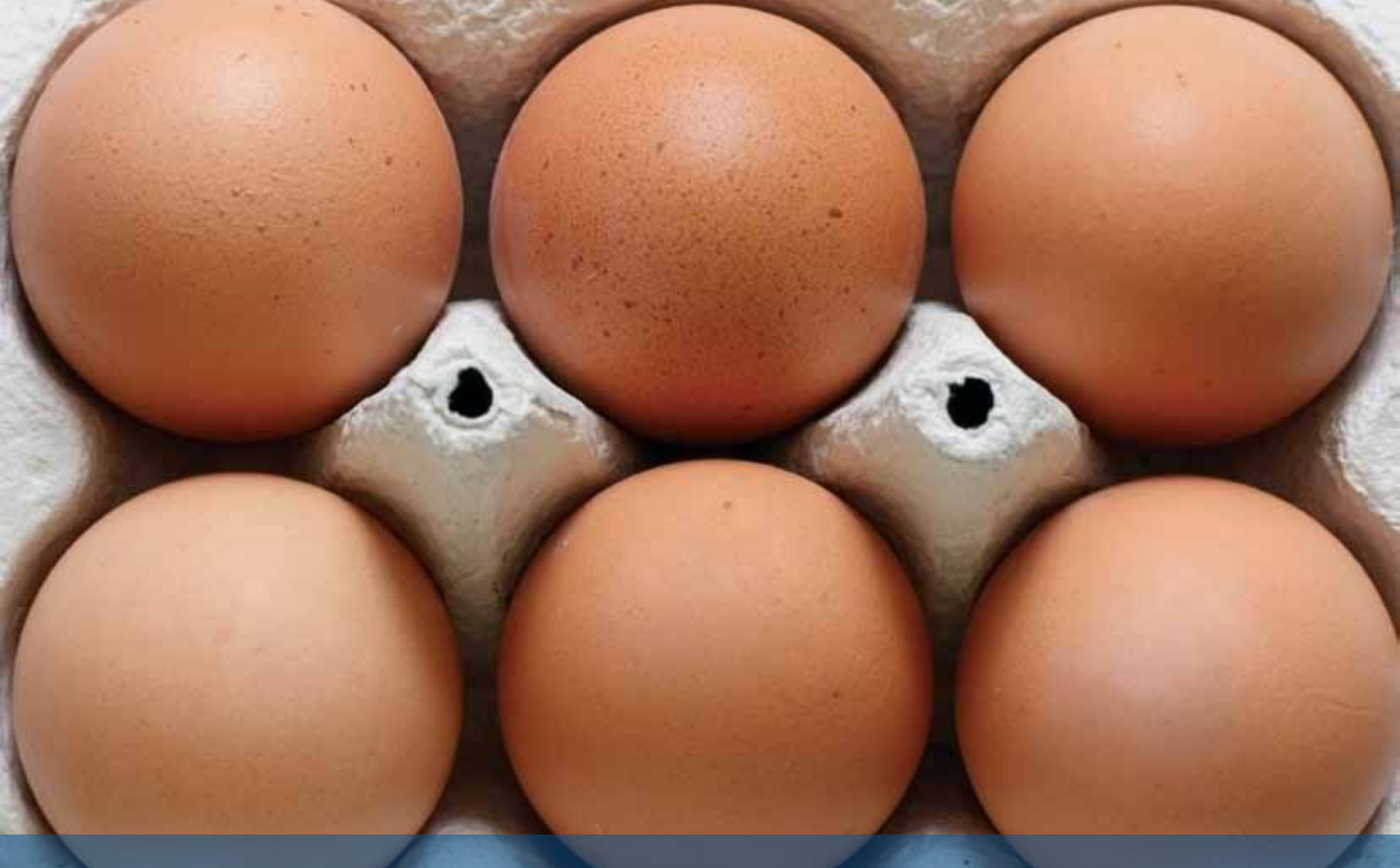
Det ble brukt totalt 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologisk mat. Fondet for omsetningsavgift for kjøtt bidro med 1,0 mill. kroner til aktiviteten.

Videre ble det i 2009 anvendt totalt 7,0 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. Fondet for omsetningsavgift for kjøtt bidro med 2,8 mill. kroner til aktiviteten.

Diagrammet nedenfor viser bruk av omsetningsavgiftsmidler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 2005–2009.

Fjørte

EGG

MARKEDSSITUASJONEN

2009 var preget av omstilling til nye driftssystemer og overproduksjon. Fra 2012 er det forbud mot å holde verpehøns i tradisjonelle bur. De som bygger nytt for å tilpasse seg nye regler utvider opp til konsesjonsgrensen på 7500 dyr, mens de som har tenkt å gi seg med eggproduksjon i stor grad driver videre inntil forbudet trer i kraft.

Eggpakteriene mottok 54 054 tonn i 2009, en økning på 5,4 prosent fra 2008. I tillegg kom omsetning utenom pakkeri (direkte salg) på ca. 4 500 tonn. Engrossalget var på ca. 53 500 tonn. Av dette var 99,1 prosent norskproduserte egg. Til sammenligning var engrossalget i 2008 52 700 tonn. 97 prosent av dette var norskprodusert. Det ble importert 502 tonn skallegg, som er mindre enn i 2008, da det ble importert 1 400 tonn skallegg.

Det var ikke generelle tollnedsettelse på egg i 2009.

Som følge av overnotering i forholdt til målpris i avtaleåret 2007/2008 var det innført styringspris for avtaleåret 2008/2009. Styringspris per kg for 1. halvår av avtaleåret var 14,64 kroner, og for 2. halvår 15,23 kroner. Noteringsprisen lå 2 øre per kg under styringspris i 1. halvår av avtaleåret og 6 øre per kg under noteringsprisen i 2. halvår. For avtaleåret

2009/2010 ble det avklart at spesialproduksjoner som solegg, egg fra frittgående høner og brune egg skal inngå i noteringen, og justeringen ble foretatt ved å innføre styringspris (11 øre per kg under målpris) også for dette avtaleåret. Etter 1. halvår av avtaleåret lå uttatt pris 8 øre per kg over styringsprisen.

OMSETNINGSAVGIFTEN

I 2009 ble det betalt inn 35,0 mill. kroner i omsetningsavgift på egg. I tillegg ble det inntektsført renter med om lag 0,2 mill. kroner. Omsetningsavgiften på egg var 60 øre per kg. Det ble brukt 27,0 mill. kroner til avsetningstiltak og 11,7 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet på egg.

AVSETNINGSTILTAK

I 2009 var markedet for egg preget av noe overproduksjon, og kostnadene til avsetningstiltak økte i forhold til foregående år.

Framstilling av eggprodukter foregår i hovedsak ved Nortura Eggprodukter AS. Eggeplomme er det normalt forretningsmessig avsetning for innenlands, mens eggehvite i stor grad blir eksportert på grunn av manglende avsetningsmuligheter.

I 2009 ble det eksportert 958 tonn eggehvite, 78 tonn heleggpulver og 150 tonn skallegg. Samlet eksporttap ble kompensert med 17,2 mill.

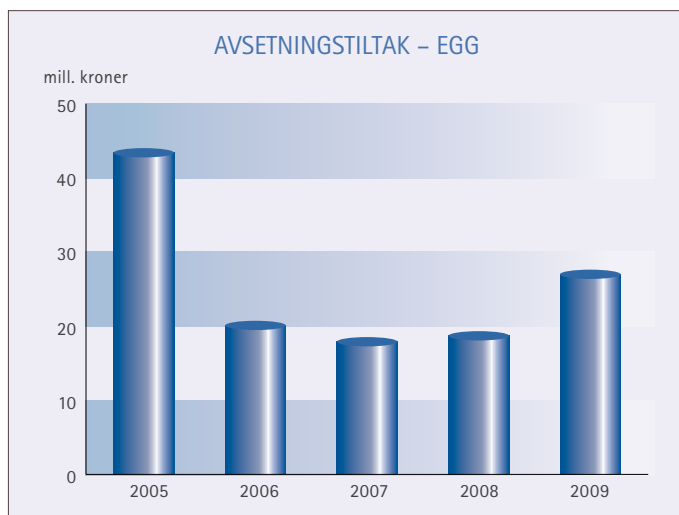
kroner som tilsvarer øvre grense for eksporttilskudd i forhold til WTO-avtalen. Til skip i utenriksfart og spesialmarkeder ble det levert 541 tonn skallegg, til en samlet kostnad ved prisnedskrivning på 3,6 mill. kroner.

Oppstillingen nedenfor viser fordeling av midler på avsetningstiltak for egg i 2009.

AVSETNINGSTILTAK – EGG, 2009

	Kroner
Kjølelagring	1 188 641
Levering til skip mv.	3 617 301
Eksport	17 171 385
Prisgevinst egg og eggprodukter	-65 736
Markedsregulators administrasjonskostnader	5 067 308
Sum	26 978 899

Diagrammet viser utviklingen i bruk av omsetningsavgiftsmidler til avsetningstiltak for egg i perioden 2005–2009.

FJØRFEKJØTT

OMSETNINGSAVGIFT

Etter at markedsreguleringen for fjørfekjøtt ble avviklet i 2007, blir det krevd inn omsetningsavgift bare for finansiering av faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. I 2009 ble det innbetalt 13,3 mill. kroner i omsetningsavgift og 0,25 mill. kroner i standardisert erstatning ved brudd på bestemmelsene i husdyrkonsesjonsloven. Renteinntektene var om lag 0,25 mill. kroner. Omsetningsavgiften for fjørfekjøtt var i 2009 på 14 øre per kg. Det ble brukt 16,2 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

FAGLIGE TILTAK

Animalia driver faglig opplysningsvirksomhet overfor produsenter og bransjen som helhet. Hovedområdene for aktiviteten i 2009 var dyrehelse, -velferd og mattrygghet.

Til faglige tiltak på egg og fjørfekjøtt ble det i 2009 benyttet 7,5 mill. kroner. Tilsvarende ble det i 2008 benyttet 8,5 mill. kroner til formålet, noe som tilsvarer en reduksjon på nærmere 12 prosent.

FAGLIGE TILTAK – EGG OG FJØRFEKJØTT, 2009

	Egg, kr	Fjørfekjøtt, kr	Totalt, kr
Personal og administrasjon	2 135 647	2 198 973	4 334 620
Helse og sykdom	440 222	786 634	1 226 856
Produktkvalitet	130 000	635 340	765 340
Ekstra FoU	408 431	749 571	1 158 002
Sum faglige tiltak egg og fjørfekjøtt	3 114 300	4 370 518	7 484 818

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt driver forbrukerrettet, merkenøytral opplysningsvirksomhet om egg og hvitt kjøtt på vegne av aktørene i bransjen. Virksomheten finansieres i sin helhet av midler fra omsetningsavgiften for egg og fjørfe. Det ble anvendt 19,2 mill. kroner til opplysningskontoret i 2009, noe som tilsvarer en økning på 3,5 prosent sammenlignet med året før.

For nærmere informasjon om aktiviteten til Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt henvises det til egen hjemmeside, egg.no

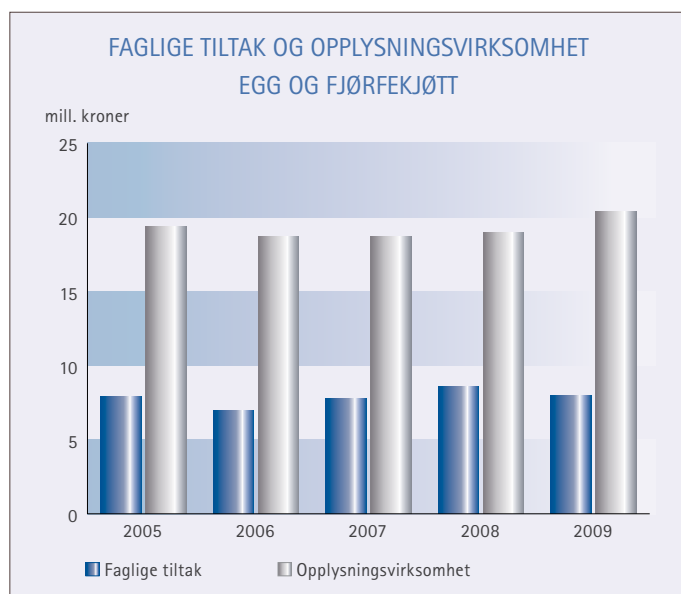
Det ble i 2009 anvendt totalt 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologisk mat. Fondene for omsetningsavgift for egg og fjørfe bidro med henholdsvis 100 000 kroner og 200 000 kroner til aktiviteten.

Videre ble det anvendt totalt 7,0 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. Fondene for omsetningsavgift for egg og fjørfe bidro med henholdsvis 280 000 kroner og 560 000 kroner til aktiviteten.

Tabellen nedenfor viser totale kostnader til opplysningsvirksomhet for egg og fjørfe i 2009.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET – EGG OG FJØRFEKJØTT, 2009

	Egg, kr	Fjørfe kjøtt, kr	Totalt, kr
Personal og drift	2 990 476	3 964 119	6 954 595
Prøvekjøkken	184 683	184 683	369 366
Reklameproduksjon	1 035 348	1 336 895	2 372 243
Annonsering	452 238	3 922 069	4 374 307
PR	1 344 953	854 319	2 199 272
Kurs og undervisning	35 735	35 735	71 470
Egg i skolen	1 641 636	514 370	2 156 006
Markedsundersøkelser	496 397	273 343	769 740
Sum Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt	8 181 465	11 085 533	19 266 998
KSL Matmerk – Generisk markedsføring økologisk	100 000	200 000	300 000
KSL Matmerk – Nyt Norge	280 000	560 000	840 000
Sum opplysningsvirksomhet egg og fjørfe kjøtt	8 561 465	11 845 533	20 406 998

Diagrammet til venstre viser utviklingen i bruk av omsetningsavgifts- midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 2005–2009.

Hagebruksprodukter og poteter

MARKEDSSITUASJONEN

Høsten 2009, som var preget av vanskelige værforhold med mye regn, skapte utfordringer for mange grøntprodusenter. Grøntproduksjonen i 2009 ga mindre avling enn normalt i mange produksjonsområder. Avlingene var imidlertid av god kvalitet.

I jordbruksavtalen for 2009/2010 ble det avtalt målpriser for matpoteter, 10 grønnsakslag, samt epler og pærer. Fire produkter; rapidsalat, reddiker, kruspersille og plommer ble tatt ut av målprissystemet for grønt fra forrige avtaleår. Selv med reduserte avlinger i grøntproduksjonen i Norge i 2009, var det for flere av produktene ikke mulig å ta ut målpris i markedet på grunn av konkurransen fra importvarer.

Avlingene av epler var også under det normale i 2009, og mengdene av epler påmeldt til reguleringslagring og fabrikklevering var under normal størrelse.

OMSETNINGSAVGIFTEN

Midlene til avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsarbeid i hagebrukssektoren kommer i hovedsak fra bevilgninger over jordbruksavtalen og er avsatt på kap. 1150 post 70.11 i statsbudsjettet.

For 2009 ble det i jordbruksavtalen bevilget 10,0 mill. kroner på underposten "Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk". Til fag-

lige tiltak og opplysningsarbeid ble det fra fondet for omsetningsavgift hagebruk gjennom året brukt 10 342 609 kroner. På underposten "Avsetningstiltak hagebruk og potet" ble det bevilget 3,9 mill. kroner over jordbruksavtalen. Det er gjennom året anvendt i alt 16 585 205 kroner til avsetningstiltak og administrasjon av avsetningstiltak på epler og matpoteter.

AVSETNINGSTILTAK

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) administrerer avsetningstiltakene på grøntområdet.

Det ble store potetavlinger i 2008. Omsetningsrådets arbeidsutvalg godkjente iverksettelse av avsetningstiltak for norske matpoteter av avlingene fra 2008 for et kvantum på inntil 7 000 tonn. Avsetningstiltaket for matpoteter ble gjennomført i perioden mars til juni 2009. 6 837 tonn matpoteter ble levert som råstoff til HOFF Norske Potetindustriers produksjon av potetmel. Markedsreguleringen, inklusiv kompensasjon for prisfall på potetstivelse etter gjennomført avsetningstiltak, ble gjennomført med totale kostnader på 15 033 744 kroner.

Omsetningsrådet har vedtatt retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av epler, matpoteter og honning (fastsatt første gang 22. oktober 2008, senere revidert og fastsatt på nytt 23. juni 2009).

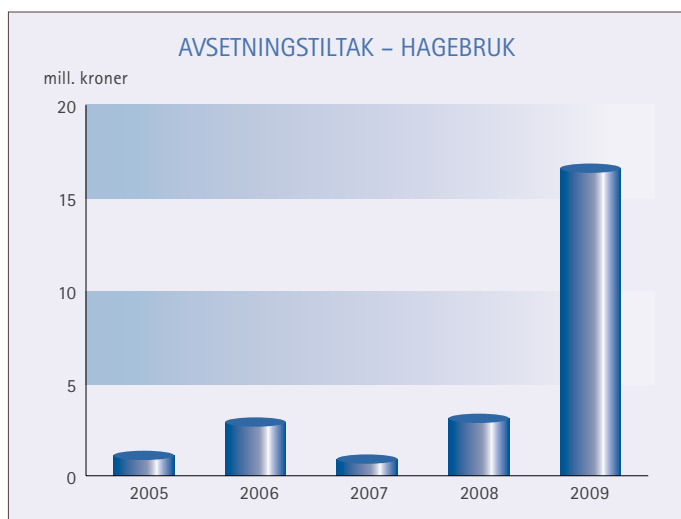
Arbeidsutvalget vedtok i september å iverksette reguleringslagring av inntil 1 300 tonn epler høstet i 2009. Det ble senere bevilget 501 075 kroner til reguleringslagring og 440 685 kroner til fabrikkleveranse av epler kl. I for sesongen.

Inkludert rente for 2009 (258 442 kroner) var dette fondet per 31.12.2009 på 6,1 mill. kroner mot 19,5 mill. kroner året før.

UTGIFTER TIL AVSETNINGSTILTAK BELASTET REGNSKAPET 2009

	Kroner
Reguleringslagring av epler	501 075
Levering av epler til fabrikk	440 685
Avsetningstiltak matpotet	15 033 744
Administrasjon	609 701
Sum	16 585 205

AVSETNINGSTILTAK HAGEBRUK

Diagrammet over viser bruk av omsetningsavgiftsmidler til avsetningstiltak for hagebruksprodukter i perioden 2005–2009. Det ble brukt vel 15 mill. kroner til avsetningstiltak matpotet i 2009. I de foregående årene, jf. tabellen over, er det ikke brukt midler til avsetningstiltak for matpotet.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

FAGLIGE TILTAK

Til faglige tiltak er det anvendt i alt 1 363 530 kroner. Nedenfor er hovedpostene spesifisert.

	Kroner
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS)	700 000
Fruktlagerinspektøren	463 530
Økern Torvhall, markedsopplysning	200 000
Sum	1 363 530

GPS har, etter samme opplegg som tidligere år, gjennomført produsentrettet rådgivning for å bedre markedstilpasningen for grønntproduktene og bedre produktkvaliteten. Fruktlagerinspektøren er ansatt i GPS. Inspektøren driver rådgivning overfor fruktlagrene for å fremme kvalitet og produksjonstilpassning. Han koordinerer arbeidet med markedsreguleringstiltak og deltar på møter i produsentlag. Økern Torvhall utarbeider ukentlige markedsmeldinger og arrangerer kurs og møter for produsentene. Virksomheten er delvis finansiert som faglig tiltak.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Midlene til opplysningsvirksomhet administreres i hovedsak av Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG).

Hovedposter knyttet til bruk av midler fra omsetningsavgiften i OFGs regnskap for 2009:

	Kroner
Administrasjon	5 430 332
Opplæring rettet mot butikk	209 361
Langsiktige produktkampanjer	1 799 885
Langsiktige holdningskampanjer	195 000
Informasjonsarbeid	694 096
Fellesprosjekt – oppl.kontorene	251 986
Internett/elektronisk arkiv m.m.	295 588
Finans- og salgsinntekter	-277 169
Netto kostnader	8 599 079

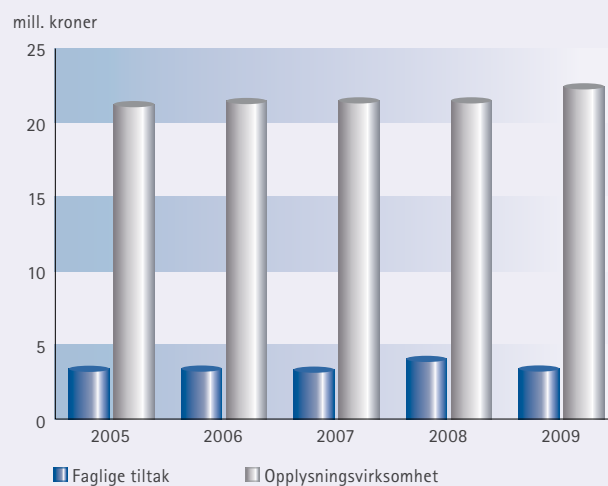

Det ble i 2009 anvendt totalt 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologisk mat. Fondet for omsetningsavgift hagebruk bidro med 100 000 kroner til aktiviteten.

Videre ble det anvendt totalt 7,0 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. Fondet for omsetningsavgift hagebruk bidro med 280 000 kroner til aktiviteten.

Diagrammet viser bruken av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i hagebruk 2005–2009. I tillegg utbetaler SLF midler til opplysningsarbeid om frukt, grønnsaker og potet i regi av OFG, avsatt i statsbudsjettet kap. 1150 post 77.15, kvalitets- og salgsfremmende tiltak.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET – HAGEBRUK

Korn

MARKEDSSITUASJONEN

Høsten 2008 ga store kornavlinger, hele 1 319 400 tonn salgskorn. En må tilbake til høsten 2004 for å finne større avlinger totalt sett. Det har ikke tidligere vært større hveteavlinger enn høsten 2008. Ugunstige forhold under innhøsting resulterte derimot i at et beskjedent kvantum hvete, ca. 30 prosent, holdt matkvalitet. Mathveten ble i sin helhet benyttet i matmelproduksjonen. Førkornkvantumet var større enn det som kunne benyttes i kraftfôrproduksjonen. Markedsregulator, Norske Fellekjøp, gjennomførte derfor avsetningstiltak i form av overlaging av 95 000 tonn førkorn i 2009.

Høsten 2009 ble avlingene lave, ca. 990 000 tonn salgskorn. En må tilbake til 1994 for å finne lavere avling. Årsaken til dette var ugunstige vekst- og innhøstingsforhold. Disse forholdene resulterte også i lite hvete av matkvalitet og til redusert kvalitet på førkornet. Spesielt gjaldt dette for havre, der mykotoksininnholdet gir spesielle utfordringer for kraftfôrindustrien. På grunn av dette har markedsregulator signalisert at det sannsynligvis vil være vanskelig å bruke opp havren i inneværende avtaleår, med overlaging som konsekvens. Omsetningsrådet har også forhåndsgodkjent ekstraordinære tiltak for å redusere omfanget av lagringstiltaket. Tiltakene er fraktstøtte til transport av kli til forbrennings- eller komposteringsanlegg og flytting av bygg fra Trøndelag for å kunne blande inn mer havre i føret.

Det ble tatt ut målpris for mathvete, matrug og oljefrø i avtaleåret 2008/2009. For bygg og havre ble det tatt ut en pris som lå 1 øre per kg under målpris. Undernotering gir ikke noen følger for nivået på noteringsprisen det påfølgende året.

OMSETNINGSAVGIFT

Omsetningsavgiften ble fastsatt til 2 øre per kg korn og oljefrø for perioden 01.07.2008 til 30.06.2009 og til 1 øre per kg for perioden 01.07.2009 til 30.06.2010. Satsene lå innenfor rammene for maksimalsatsene som for de aktuelle periodene var henholdsvis 4 øre og 5 øre per kg. Maksimalsatsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet.

I 2009 ble det innbetalt 14,1 mill. kroner i omsetningsavgift på korn og oljefrø. Saldo for fondet per 01.01.2009 var på 48,5 mill. kroner. Fondet ble godskrevet med 1,0 mill. kroner i renter for 2009. Av fondet ble det brukt 35,6 mill. kroner til avsetningstiltak inkludert administrasjon i Norske Fellekjøp. Det ble anvendt 2,4 mill. kroner til opplysningsvirksomhet samt 1,1 mill. kroner til administrasjon av Omsetningsrådet. Fondet for omsetningsavgiften korn var per 31.12.2009 på 24,4 mill. kroner.

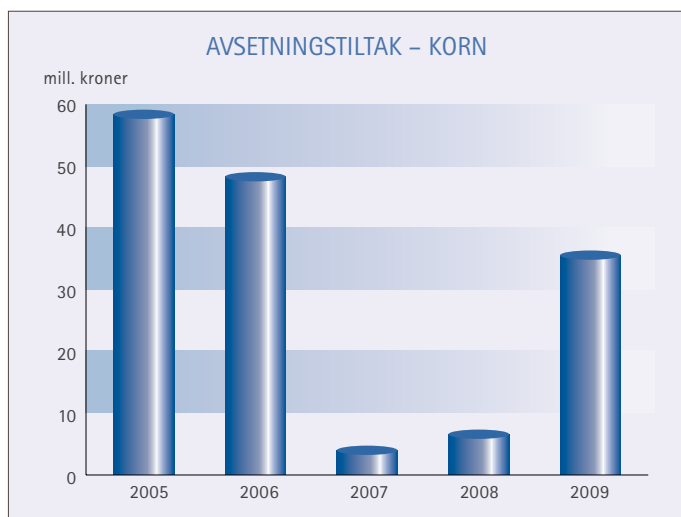
AVSETNINGSTILTAK

Den store totale kornavlinga i 2008 resulterte i et overskudd av førkorn på ca. 95 000 tonn som kraftfôrindustrien ikke kunne benytte. Det ble derfor gjennomført avsetningstiltak.

AVSETNINGSTILTAK – KORN, 2009

	Kroner
Overlagring av førkorn fra avtaleåret 2008/2009 til 2009/2010	31 385 388
Renter i markedsregulators favør i 2009	19 605
Administrasjonskostnader i 2009	4 206 431
Sum	35 611 424

Diagrammet viser bruken av omsetningsavgiftsmidler til avsetningstiltak for korn i perioden 2005–2009.

I 2007 var det hovedsakelig kostnader til administrasjon hos markedsregulator.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Opplysningskontoret for brød og korn AS driver merkenøytral opplysningsvirksomhet om korn, brød og andre bakervarer. Virksomheten finansieres med 50 prosent av midler fra fondet for omsetningsavgift korn og 50 prosent av midler fra mølle- og bakerbransjen. For nærmere informasjon om opplysningsaktiviteten vises det til egen årsmelding fra kontoret, www.brodogkorn.no.

Det ble i 2009 anvendt i alt 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologisk mat. Fondet for omset-

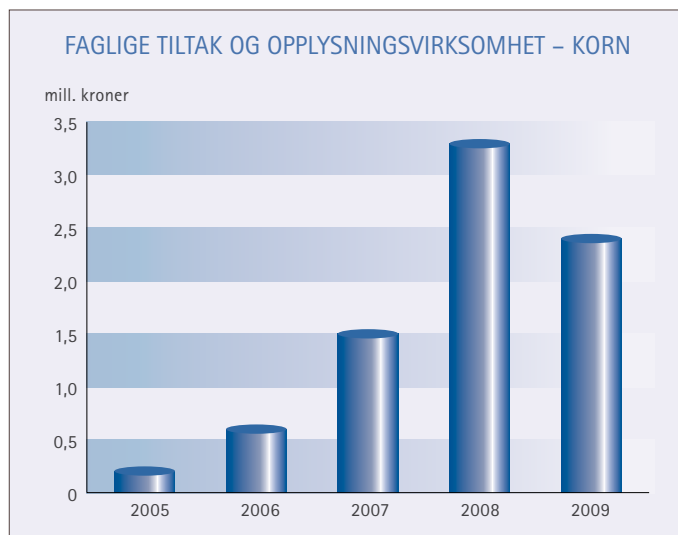
ningsavgift korn bidro med 0,1 mill. kroner til aktiviteten. Videre ble det anvendt totalt 7,0 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av den nasjonale merkeordningen Nyt Norge. Fondet for omsetningsavgift korn bidro med 0,28 mill. kroner til aktiviteten.

Det ble ikke anvendt midler til faglig tiltak i 2009. I 2009 startet et to-årig prosjekt, Beregning av kornareal ut fra historiske data for å bedre kvaliteten på avlingsprognosene for korn, finansiert over omsetningsavgiften. Samlet budsjett for prosjektet er 0,8 mill. kroner.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET – KORN, 2009

	Kroner
Opplysningskontoret for brød og korn AS	2 000 000
KSL Matmerk, nasjonal merkeordning, Nyt Norge	280 000
KSL Matmerk, generisk markedsføring av økologisk mat	100 000
Sum	2 380 000

Diagrammet nedenfor viser bruken av omsetningsavgiftsmidler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i kornsektoren i perioden 2005–2009.

I 2005 ble det bevilget et mindre beløp til avvikling av Opplysningskontoret for brød og bakevarer, Brødfakta. I 2006 ble det kun anvendt midler til et prosjekt for bedre avlingsprognoser (500 000 kroner) og til merkeordningen for grovt brød (50 000 kroner). Opplysningskontoret for brød og korn AS var i drift fra 2007. På grunn av noe forsinket oppstart ble ca. 500 000 kroner av budsjettmidlene avsatt for 2007 overført til 2008. Videre ble prognoseprosjektet slutført i 2008, med et budsjett på 800 000 kroner.

Pelsdyr

MARKEDSSITUASJONEN

Salget av pelsskinn var i 2009 preget av den internasjonale finanskrisen. Den skapte usikkerhet, og auksjonskundene var forsiktige med sine innkjøp. Dette ga seg utslag i fallende priser på årets hovedauksjoner i mars, april og september. Ved oppstarten av den nye sesongen i desember var imidlertid etterspørselen høyere og prisene gikk oppover igjen. Fra 2008 til 2009 var det en prisreduksjon på 20 prosent for mink og 15 prosent for rev.

Verdensproduksjonen av minkskinn har vært sterkt stigende i flere år og utbudet i 2009 var 50 millioner skinn. Norges andel av verdensproduksjonen er 1 prosent. Produksjonen av mink i 2009 ble noe redusert, slik at utbudet av skinn i 2010 forventes å bli 47 millioner skinn.

Verdensproduksjonen av reveskinn har over flere år variert mellom 4 og 5 millioner skinn, hvorav andelen norske skinn har vært omlag 10 prosent. Produksjonen i 2009 var noe redusert, slik at utbudet i 2010 forventes å bli redusert til 3,7 millioner skinn. På verdensmarkedet er det blårev som i antall betyr mest, mens i Norge er sølvrev den typen som har størst produksjon.

OMSETNINGSAVGIFTEN

Omsetningsavgiften for pelsdyrskinn har i 2009 vært på en prosent av salgsbeløpet. Tilsvarende avgiftssats er benyttet siden 2006. Det ble i 2009 betalt inn nær 2,3 mill. kroner i avgifter. Til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i regi av Norges Pelsdyrslag (NPA) ble det anvendt 1,8 mill. kroner. Inntæktene i fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn per 31.12.2009 var knapt 550 000 kroner.

FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

Midlene fra omsetningsavgiften på pelsdyrskinn anvendes til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Av Norges Pelsdyrslags totale kostnader til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet på 5,4 mill. kroner ble 1,8 mill. kroner av omsetningsavgiften på pelsdyrskinn dekket i 2009. I 2008 ble 2,4 mill. kroner dekket over omsetningsavgiften.

Det legges vekt på at pelsskinnavgiften skal benyttes til aktiviteter som alle norske pelsdyroppdrettere kan ta del i, og som er til gagn for alle produsenter uavhengig av salgssted. I 2009 ble midlene brukt til opplysningsarbeid, faglig veiledning overfor produsent, sykdomsbekjempelse, dyrevelferd og forskning. Fordelingen på de ulike postene framkommer av tabellen under.

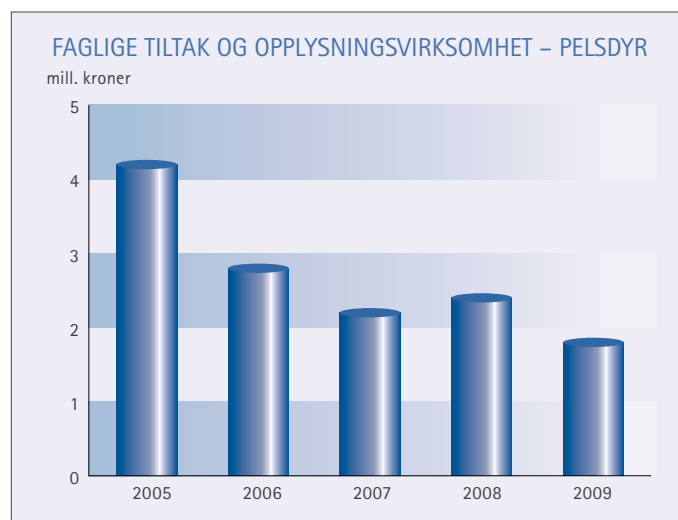
FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET – PELS, 2009

	Kroner
Opplysningsarbeid	50 000
Faglig opplysning overfor produsent	200 000
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	470 000
Dyrevelferd	500 000
Forskningsprosjekter	480 000
Administrasjon	100 000
Sum	1 800 000

Størstedelen av midlene gikk i 2009 til tiltak innen sykdomsbekjempelse og overvåking, dyrevelferd og forskning. Det ble påvist mange tilfeller av plasmacytose hos mink. Dette førte til store økonomiske tap for oppdretterne. I 2009 ble det sammen med Mattilsynet igangsatt et omfattende bekjempelsesarbeid i Rogaland. Det ble gjennomført møter i kretslagene vedrørende dyrevelferd og forskriftstilpasning. Videre be-

søkte representanter fra NPA alle landets pelsdyroppdrettere i løpet av høsten. Ved besøkene var dyrevelferd og forskriftstilpasning hovedtema. Forskningsprosjektet "Social motivation and social housing of farmed silver fox vixens in relation to group size, group composition and cage design" ble videreført ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) i 2009.

Diagrammet viser bruken av omsetningsavgiftsmidler på pelsdyr til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i perioden 2005–2009.

Regnskap for omsetningsavgiftene 2009

RESULTATREGNSKAP

MOTTATTE OMSETNINGSAVGIFTER OG BEVILGNINGER
(hele tusen)

	Spesifikasjon i noter	2009	2008
Mottatte omsetningsavgifter		425 610	374 031
Annen inntekt		0	16 000
Sum inntekter		425 610	390 031
Avsetningstiltak	1	292 715	225 490
Faglige tiltak	1	89 707	82 146
Opplysningsvirksomhet	1	113 959	113 957
Opplysningsvirksomhet, økologisk markedsføring	1	2 500	2 067
Opplysningsvirksomhet, Nyt Norge	1	7 000	0
Andre bevilgninger, tap på krav	1	3 854	37
Sum bevilgninger	1	509 736	423 697
Disponible omsetningsavgiftsmidler		-84 126	-33 666
Netto administrasjonskostnader belastet omsetningsavgiftene	2	19 732	18 895
Finansinntekter	1	9 190	25 940
Årsresultat overført fra (til) fondskapital	1	-94 668	-26 621

BALANSE PR. 31.12.

(hele tusen)

	Spesifikasjon i noter	2009	2008
EIENDELER			
Omløpsmidler		-	-
Forskutterte midler	3	26 576	2 099
Driftskredittlån	4	170 000	0
Utestående avgifter	5	100 995	54 268
Andre fordringer	6	3 273	12 445
Bankinnskudd		91 152	456 808
Sum omløpsmidler		391 996	525 620
Sum eiendeler			
		391 996	525 620
GJELD OG FONDSKAPITAL			
Fondskapital	1	386 435	481 103
Kortsiktig gjeld			
Bevilgede, ikke utbetalte midler	7	214	20 636
Annen kortsiktig gjeld	8	1 857	13 763
Forpliktelse reguleringsanlegg	9	3 490	10 118
Sum kortsiktig gjeld		5 561	44 517
Sum gjeld og fondskapital		391 996	525 620

Oslo, 31.12.2009 / 27.04.2010

Ottar Befring

Vibeke Andersen

Nils T. Bjørke

Fredmund Sandvik

Ole-Anton Teigen

Sveinung Svebestad

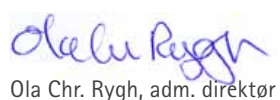

Steinar Dvergsdal

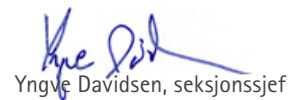

Sigrid Helland

Ann Elise Hildebrandt sign.

Marthe Bay Haugen

Dag Henning Reksnes

Ola Chr. Rygh, adm. direktør

Yngve Davidsen, seksjonssjef

Noter til regnskap for omsetningsavgiftene

Årsregnskapet omfatter som tidligere innkreving av avgifter etter Omsetningsloven, samt anvendelse og forvaltning av disse avgiftene. Det er lagt inn i balansen de utestående fordringer Omsetningsrådet følger opp på vegne av Landbruks- og matdepartementet knyttet til tilbakebetalinger av tidligere bevilgninger til reguleringsanlegg, jf. note 6 og 9.

PRINSIPPER

Avgiftene resultatføres etter hvert som de faktureres produsenter, omsetningsleddene og det offentlige. Opptjente, men ikke innbetalte avgifter pr. 31.12. vil da være tatt med i regnskapet. Avgiftene som inndrives gjennom SLF er bare periodisert i forhold til hva SLF pr. 31.12. har fått innbetalt i avgifter. Dette er i samsvar med uttalelser fra Riksrevisjonen, og medfører at det regnskapsmessig vil kunne være noe avgiftsetterslep for korn, kjøtt og fjørfe.

Bevilgningene resultatføres etter hvert som de er behandlet i Omsetningsrådets organer. Vedtak som er gjort i 2010 og som gjelder utgiftsmessige forhold for 2009 er også resultatført. Dette innebærer at det i balansen fremkommer en post for bevilgede ikke utbetalte midler. Tilsvarende kan enkelte organisasjoner ha mottatt forskudd på avgiftsmidler.

Netto administrative kostnader fordeles på fondskapitalen til den enkelte sektor iht. vedtak i Omsetningsrådet 01.12.2008. Direkte henførbare kostnader fordeles direkte. Renteinntekter beregnes og fordeles til fondskapitalen med utgangspunkt i hva som til enhver tid er innestående midler. Det er etablert separate bankkonti pr. sektor.

NOTE 1 – FONDSKAPITAL FOR OMSETNINGSAVGIFTENE PR. 31.12.2009 OG ÅRETS ENDRING (Alle tall i hele tusen)

Sektor	Fondskapital 01.01.09	Mottatte om- setn. avgifter	Bevilgninger	Renteinntekter	Inndekn. adm. kostn.	Endring i fonds- kapital	Fondskapital 31.12.09
Kjøtt	321 606	134 539 ¹⁾	-203 759	6 438	-2 445	-65 227	256 379
Egg	15 898	35 125 ²⁾	-38 655	186	-2 355	-5 700	10 198
Fjølfekjøtt	17 311	13 509 ³⁾	-16 216	254	-815	-3 267	14 043
Melk	57 990	208 281 ⁴⁾	-180 532	1 041	-12 079	16 711	74 701
Pelsdyrskinn	342	2 293	-1 800	14	-306	201	543
Hagebruk	19 504	13 900 ⁵⁾	-26 928	258	-611	-13 381	6 123
Korn	48 452	14 109	-37 991	998	-1 120	-24 005	24 446
Sum	481 103	421 756	-505 882	9 190	-19 732	-94 668	386 435

1) Inkl. standardisert erstatning 1 366 500 kroner og tap på krav – 3 863 578 kroner

2) Inkl. tap på krav 12 103 kroner

3) Inkl. standardisert erstatning fjørfe 250 280 kroner

4) Inkl. overproduksjonsavgift 62 936 352 kroner

5) Inkl. avsetningstiltak 3 900 000 kroner

NOTE 2 – ADMINISTRASJONSKOSTNADER (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Sekretariatskostnader	9 192	8 813
Møtekostnader til rådet, årsmelding og gebyrer	202	493
Honorar til OR, AU og Tilsynsutvalget	639	434
Revisjon og regnskapsmessig bistand, inkl. mva.	166	137
Nytt fagsystem for melkekvoter	1 232	1 046
Administrasjon kvoteordningen for melk	8 300	7 972
Sum administrasjonskostnader	19 732	18 895

NOTE 3 – FORSKUTTERTE MIDLER (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Tine BA	23 260	0
Nortura SA Kjøtt	9 424	0
Nortura SA Egg/fjørfe	-6 944	1 782
Norges Pelsdyrslag	0	0
Opplysningskontoret for frukt og grønt	51	0
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS)	0	0
Opplysningskontoret for brød og korn AS	0	0
Norske Felleskjøp BA	785	317
Sum	26 576	2 099

NOTE 4 – DRIFTSKREDITTLÅN (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Nortura SA	170 000	0
Sum	170 000	0

Markedsregulator har anledning til å låne i tilhørende fond til finansiering av kapitalbinding ved løpende reguleringstiltak.

NOTE 5 – UTESTÅENDE FORDRINGER FORDELT PR. SEKTOR

(Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Utestående kjøtt	55 454	24 375
Utestående fjørfe	2 745	3 838
Utestående melk	36 473	16 591
Utestående pels	106	58
Utestående egg	5 961	3 213
Utestående distrikts- og frakttilskudd, egg	0	3 817
Utestående hagebruk	1	0
Utestående korn	255	1 286
Annet	0	1 090
Sum	100 995	54 268

NOTE 6 – ANDRE UTESTÅENDE FORDRINGER (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Utestående fordringer knyttet til reguleringsanlegg SLF *	2 025	8 583
Utestående fordringer knyttet til standardisert erstatning, Mørk Engebretsen Invest AS **	1 242	3 862
Div. distriktstilskudd, egg	6	0
Sum	3 273	12 445

* Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak ble 2 025 000 kroner av gjenstående ikke forbrukt tilskudd gitt til Nortura SA sitt anlegg i Mosjøen, tilbakebetalt etter vedtak i Omsetningsrådet 01.12.2009 sak 53, reguleringsanlegg. Beløpet blir tilbakebetalt i 2010, og overføres til LMD i 2010.

** Fordring knyttet til standardisert erstatning, gjelder brudd på husdyrkonsesjonsloven. Vedtaket er påklaget til LMD. LMD fatter endelig vedtak i saken.

NOTE 7 – BEVILGEDE, IKKE UTBEALTE MIDLER (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Nortura SA Kjøtt	0	2 849
Nortura SA Egg	0	0
TINE BA	0	17 380
GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS)	0	215
Andre	197	0
KSL MATMERK	0	192
Q-Meieriene AS	17	0
Sum	214	20 636

NOTE 8 – ANNEN KORTSIKTIG GJELD (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Forskningsavgift og matproduksjonsavgift	922	4 393
Leverandørgjeld/SLF	935	9 370
Sum	1 857	13 763

NOTE 9 – FORPLIKTELSE KNYTTET TIL REGULERINGSANLEGG

Omsetningsrådet forvalter oppfølging av tidligere bevilgninger til reguleringsanlegg for LMD. Endringene føres ikke over resultatregnskapet, men tilbakebetalinger av tilskudd øker forpliktelsene overfor departementet, mens utbetalinger til departementet reduserer forpliktelsene. Av

midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak, ble 2 025 000 kroner av gjenstående ikke forbrukt tilskudd gitt til Nortura SA sitt anlegg i Mosjøen, tilbakebetalt etter vedtak i Omsetningsrådet 01.12.2009 sak 53, reguleringsanlegg. Beløpet ble tilbakebetalt i 2010 og overføres til LMD i 2010. Pr. 31.12.2009 er det slik bevegelse:

(Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Forpliktelse overfor LMD	10 117	11 961
Refundert rente forrige år	-115	-1 919
Uavregnet knyttet til reguleringsanlegg	10 002	10 042
Tilbakebetalte tilskudd		
Kjøtt	2 025	0
Fjørfe	0	0
Tilbakebetalt til LMD	-8 583	0
Utgifter i forbindelse med tilbakebetaling	0	-41
Forpliktelse overfor LMD	3 444	120 001
Årets rente på kapital	46	116
Samlet forpliktelse pr. 31.12.2009	3 490	120 117

Av beløpet står 1 465 000 kroner på bankkonto i Omsetningsrådet, mens 2 025 000 kroner utgjør en utestående fordring mot SLF som har motatt beløpet fra Nortura SA.

NOTE 10 – KONTANTSTRØMSANALYSE (Alle tall i hele tusen)

	2009	2008
Resultat av virksomheten	-94 668	-26 621
Midlene anvendt til:		
Reduksjon (økning) av utestående fordringer på avgifter mv	-46 727	5 854
Reduksjon (økning) av andre utestående fordringer	9 172	-3 698
Reduksjon (økning) av utestående driftskreditt	-170 000	0
Økning (reduksjon) av gjeld	-38 956	27 816
Øket (reduisert) forskutterte midler til organisasjonene	-24 477	60 341
Økning (reduksjon) av likvider gjennom året	-365 656	63 692
Likvider 1.1.	456 808	393 116
Likvider 31.12	91 152	456 808

Kontantstrømsanalysen er satt opp etter enkleste metode og viser med utgangspunkt i resultatet hvordan midler er anvendt gjennom året. Oppstillingen for 2009 viser et resultatmessig underskudd som sammen med økning av utestående fordringer og ytet driftskreditt til Nortura SA, medfører en kraftig redusert likvidbeholdning i bankinnskudd ved årets utgang.

STATSAUTORISERTE
REVISORER

Independent member

BKR
INTERNATIONAL

Til Landbruk- og matdepartementet

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Omsetningsrådet for regnskapsåret 2009. Årsregnskapet for omsetningsavgiftene viser et underskudd på TNOK 94.668 som er fratrukket i fondskapitalen. Vi har revidert opplysningene om årsresultatet i årsmeldingen, herunder dekningen av underskuddet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet for omsetningsavgiftene består av resultatregnskap, balanse og note opplysninger med kontantstrømsanalyse. Årsregnskapet er avgitt av medlemmene av Omsetningsrådet, og med bistand fra Statens Landbruksforvaltning som er rådets sekretariat. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge og revisjonsstandarder vedtatt av Den Norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av virksomhetens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet for Omsetningsrådet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og at det gir et rettviseende bilde av den økonomiske stillingen 31. desember 2009 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge,
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med bokføringsloven og god bokføringskikk i Norge,
- opplysningene i årsmeldingen om årsresultatet, med omtale av dekningen av underskuddet og av forutsetningen om fortsatt drift, er konsistent med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Stabekk, 27. april 2010

NITSCHKE AS

Steinar P. Rossow
statsautorisert revisor

Nitschke AS

Gamle Drammensv. 40. Postadresse: Postboks 23, 1321 Stabekk.

Telefon: 67 10 77 00. Telefaks: 67 53 59 89. E-mail: firmapost@nitschke.no. www.nitschke.no

Bankgiro: 8200 02 06853. Postgiro: 0807 3808 403. Org.nr: 914658314 MVA

Oversikt over regelverk knyttet til markedsregulering (per 31.12.2009)

GENERELT

Lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer

Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer

Forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk

Forskrift om innkreving av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift

Forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

Retningslinjer om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

MELK

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter

Nærmere bestemmelser om godtgjørelse av markedsregulators reguleringskapasitet i melkesektoren

Kravspesifikasjon for rå melk

Kravspesifikasjon for smør ev. fløte etter avtale

KJØTT

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt av svin og lam

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av kjøtt av storfe

Retningslinjer om informasjonsflyt i kjøttsektoren

EGG OG FJØRFE

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen for egg

Retningslinjer om informasjonsflyt i eggsektoren

GRØNT / HONNING

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av epler, honning og matpoteter

KORN

Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av korn

Statens landbruksforvaltning
Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway
Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00
Telefaks: +47 24 13 10 05
E-post: postmottak@slf.dep.no
www.slf.dep.no

